

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

- Udstedelsesdato: 28.10.2009
- **1.1 Produktidentifikator**
  - Handelsnavn: ULTEM® 9085 Model
  - CAS-nummer:
61128-46-9
- **1.2 Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes**
  - Stoffets/præparatets anvendelse Filament for Stratasys® Inc. FDM™ modeller
- **1.3 Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet**
  - **Producent / Leverandør:**
Stratasys, Inc. Tel +1 952 937 3000
7665 Commerce Way Fax +1 952 937 0070
Eden Prairie, MN 55344
USA
- **In Europe:**

C.S.B. GmbH Tel.: +49-2151-6520860
Parkstraße 29 Fax: +49-2151-6520869
D-47829 Krefeld E-Mail: info@csb-online.de
Germany
- **E-mail-adresse for den kompetente person, der er ansvarlig for sikkerhedsdatabladet** sdb@csb-online.de
- **For yderligere information:** Afdeling produktsikkerhed
- **1.4 Nødtelefon:** Lige som ovenfor

PUNKT 2: Fareidentifikation

- **2.1 Klassificering af stoffet eller blandingen**
  - **Klassificering i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008**
Denne substans er ikke klassificeret iht. CLP-forordningen.
  - **Klassificering i henhold til Rådets direktiv 67/548/EØF eller direktiv 1999/45/EF bortfalder**
- **2.2 Mærkningselementer**
  - **Mærkning i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008 bortfalder**
  - **Farepiktogrammer bortfalder**
  - **Signalord bortfalder**
  - **Risikosætninger bortfalder**
- **2.3 Andre farer bortfalder**
- **Resultater af PBT- og vPvB-vurdering**
  - **PBT:** Ikke relevant.
  - **vPvB:** Ikke relevant.

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

- **3.1 Kemisk betegnelse: Stoffer**
  - **CAS-nr. betegnelse**
61128-46-9 polyetherimid
  - **Identifikationsnummer (-numre) udgår, polymer**

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

- **4.1 Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger**
  - **Generelle anvisninger:** Klædningsstykker som er forurenede med produktet skal fjernes.

(Fortsættes på side 2)

DK

Handelsnavn: ULTEM® 9085 Model

(Fortsat fra side 1)

- **Efter indånding:**
Tilførsel af frisk luft, i tilfælde af symptomer skal der søges læge.
Efter indånding af nedbrydningsprodukter, bringes den tilskadekomne person ud i frisk luft og holdes i ro. Tilkald lægehjælp.
- **Efter hudkontakt:**
Vaskes af med rigeligt vand og sæbe.
Søg læge ved vedvarende hudirritation.
Efter kontakt med det smeltede produkt køles hurtigt med koldt vand
Det størknede produkt må ikke trækkes af huden.
Tilkald straks læge
- **Efter øjenkontakt:**
Skyl øjnene med åbent øjenlåg i flere minutter under rindende vand. Søg læge, hvis problemerne er vedvarende.
- **Efter indtagelse:**
Skyl munden og drik rigeligt vand.
Søg læge, hvis problemerne er vedvarende.
- **4.2 Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede**
Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.
- **4.3 Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig**
Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

- **5.1 Slukningsmidler**
- **Egnede slukningsmidler:**
Vandtåge
Vandspraystråle
- **Slukningsmidler, der er uegnede af sikkerhedsmæssige grunde:**
Kuldioxid
Slukningspulver.
Lack of cooling capacity may permit re-ignition.
- **5.2 Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen**
Carbonmonoxid (CO) og carbondioxid (CO₂)
Nitrogenoxider (NO_x)
Afbrænding frembringer ubehagelige og giftige dampe
Carbonhydrider
- **5.3 Anvisninger for brandmandskab**
- **Særlige værnemidler:** Der skal bæres luftforsynet åndedrætsværn.
- **Yderligere oplysninger**
Brandrester og forurenede slukningsvand skal bortskaffes i overensstemmelse med myndighedernes retningslinjer.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

- **6.1 Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer**
Sørg for tilstrækkelig udluftning.
Undgå støvdannelse.
Hold antændelige kilder borte.
Undgå indånding af støv.
Undgå kontakt med huden og øjnene.
- **6.2 Miljøbeskyttelsesforanstaltninger:** Må ikke udledes i kloaksystemet eller i vandløb.
- **6.3 Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning:**
Sørg for tilstrækkelig udluftning.
Opsaml mekanisk.
Fyldes på egnede beholdere for genbrug eller bortskaffelse.

(Fortsættes på side 3)

DK

Handelsnavn: ULTEM® 9085 Model

(Fortsat fra side 2)

· 6.4 Henvisning til andre punkter*Information om sikker håndtering se kapitel 7.**Informationer vedrørende personlige værnemidler se kapitel 8.**Informationer om borskaffelse se kapitel 13.***PUNKT 7: Håndtering og opbevaring****· 7.1 Forholdsregler for sikker håndtering***Sørg for god udluftning/udsugning på arbejdspladsen.**Undgå støvdannelse.**Indånd ikke udviklende støv/røg.**Undgå længere og gentagen hudkontakt.**Undgå kontakt med øjnene.**Bemærk grænseværdier.**Undgå kontakt med hed produkt.***· Anvisninger vedrørende brand- og eksplosionsbeskyttelse:***Hold antændelige kilder borte – ingen rygning.**Beskyttes mod varme.**Træf forholdsregler mod elektrostatisk opladning.***· 7.2 Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed****· Opbevaring:****· Krav til opbevaringsrum og beholdere:** Bemærk forskrifter med hensyn til vand.**· Henvisninger vedrørende opbevaring med andre stoffer:** Ikke påkrævet.**· Yderligere oplysninger vedrørende opbevaringsbetingelserne:***Opbevares køligt og tørt i tætsluttende beholdere.**Beskyttes mod varme og direkte sollys.**Opbevar beholderen på et godt ventileret sted.***· 7.3 Særlige anvendelser** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.**PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler****· Yderligere anvisninger vedrørende udformning af tekniske anlæg:** Ingen yderligere oplysninger, se punkt 7.**· 8.1 Kontrolparametre****· Indholdsstoffer med arbejdspladsrelaterede grænseværdier, der skal overvåges:***Overhold alle arbejdspladsrelaterede grænseværdier for støv.***· Yderligere anvisninger:** Baseret på de lister, der var gældende på tidspunktet for udarbejdelsen.**· 8.2 Eksponeringskontrol****· Personlige værnemidler:****· Generelle forholdsregler vedrørende beskyttelse og hygiejne:***Skal holdes borte fra føde- og drikkevarer og foderstoffer.**Der må ikke spises, drikkes, ryges eller bruges snustobak under arbejdet.**Undgå indånding af støv.**Undgå længere og intensiv hudkontakt.**Undgå kontakt med øjnene.**Vask hænder inden der holdes pause og ved arbejdsophør.***· Åndedrætsværn:** Særlige forholdsregler kræves ikke om grænseværdierne er ikke overskridt.**· Håndbeskyttelse:***Det er ikke nødvendigt at bruge kemikaliebeskyttelseshandsker.**Varmeisolerende handsker ved håndtering af hed/smeltet produkt.***· Øjenbeskyttelse:** Beskyttelsesbriller

(Fortsættes på side 4)

-DK-

Handelsnavn: ULTEM® 9085 Model

(Fortsat fra side 3)

 · **Kropsbeskyttelse:** Varmeisolerende beskyttelsesbeklædning ved håndtering af hed/smeltet produkt.

PUNKT 9: Fysisk-kemiske egenskaber

 · **9.1 Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber**

 · **Generelle oplysninger**

 · **Udseende:**

· Form:	fast
· Farve:	forskellig, alt efter indfarvning
· Lugt:	næsten lugtfri
· Lugttærskel:	ikke bestemt

 · **pH-værdi:** ikke relevant

 · **Tilstandsændring**

· Smeltepunkt/smelteområde	ikke relevant
· Kogepunkt/kogeområde	ikke bestemt

 · **Flammepunkt:** ikke bestemt

 · **Antændelighed (fast, i luftform):** ikke bestemt

 · **Antændelsespunkt:**

 · **Nedbrydningstemperatur:** ikke bestemt

 · **Selvantændelighed:** Produktet er ikke selvantændeligt.

 · **Eksplodingsfare:** Produktet er ikke eksplosivt.

 · **Eksplodingsgrænser:**

· Nedre:	ikke bestemt
· Øvre:	ikke bestemt

 · **Brandfremmende egenskaber** ikke relevant

 · **Damptryk:** negligible

 · **Densitet ved 20°C:** > 1 g/cm³

 · **Opløselighed i/blandbarhed med**

 · **Vand:** uopløselig

 · **Viskositet:**

· dynamisk:	ikke relevant
· kinematisk:	ikke relevant

 · **9.2 Andre oplysninger** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

 · **10.1 Reaktivitet**

 · **10.2 Kemisk stabilitet**

 · **Termisk nedbrydning/forhold, der bør undgås**

 Undgå stød, gnidning, varme, gnister, elektrostatisk opladning.
 For at undgå termisk nedbrydning, skal overophedning undlades.
 Temperatur over 300 °C

 · **10.3 Risiko for farlige reaktioner** Der er ikke kendskab til nogen farlige reaktioner.

 · **10.4 Forhold, der skal undgås** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

 · **10.5 Materialer, der skal undgås:** Alkali

 · **10.6 Farlige nedbrydningsprodukter:**

 Carbonmonoxid (CO) og carbondioxid (CO₂)
 Nitrogenoxider (NO_x)

(Fortsættes på side 5)

-DK

Handelsnavn: ULTEM® 9085 Model

Carbonhydrider

(Fortsat fra side 4)

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

- **11.1 Oplysninger om toksikologiske virkninger**
- **Akut toksicitet:**
- **Primær irritationsvirkning:**
- **På huden:** Fare for mekaniske irritation af støvpartikler.
- **på øjet:** Fare for mekaniske irritation af støvpartikler.
- **Sensibilisering:** Der er ikke kendskab til nogen sensibiliserende virkning.
- **Yderligere toksikologiske oplysninger:**
Ved faglig korrekt omgang og ved brug i overensstemmelse med den tilsigtede anvendelse forårsager produktet efter vores erfaring og iht. de informationer, der foreligger os, ingen helbredsskadelige virkninger.

PUNKT 12: Miljøoplysninger

- **12.1 Toksicitet**
- **Toksicitet i vand:** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.
- **12.2 Persistens og nedbrydelighed** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.
- **Elimineringsgrad:** ikke bestemt
- **12.3 Bioakkumuleringspotentiale** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.
- **12.4 Mobilitet i jord** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.
- **Yderligere økologiske oplysninger:**
- **Generelle anvisninger:**
WGK 1 (Selvklassificering): svagt vandforurenende.
Må ikke udledes i grundvandet, vandløb eller kloaksystemet.
- **12.5 Resultater af PBT- og vPvB-vurdering**
- **PBT:** Ikke relevant.
- **vPvB:** Ikke relevant.
- **12.6 Andre negative virkninger** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

PUNKT 13: Forhold vedrørende bortskaffelse

- **13.1 Metoder til affaldsbehandling**
- **Anbefaling:** Bortskaffelse ifølge myndighedernes forskrifter.
- **Europæisk affaldskatalog**
Affaldskode i det europæiske affaldskatalog er afhængigt af oprindelse og procestrin. Derfor er også andre affaldskoder mulig.
- **Urensede emballager:**
- **Anbefaling:** Bortskaffes i overensstemmelse med myndighedernes forskrifter.

PUNKT 14: Transportoplysninger

- **14.1 UN-nummer**
- **ADR, ADN, IMDG, IATA** bortfalder
- **14.2 UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)**
- **ADR, ADN, IMDG, IATA** bortfalder
- **14.3 Transportfareklasse(r)**
- **ADR, ADN, IMDG, IATA**
- **klasse** bortfalder

(Fortsættes på side 6)

DK

Handelsnavn: ULTEM® 9085 Model

(Fortsat fra side 5)

· 14.4 Emballagegruppe	
· ADR, IMDG, IATA	<i>bortfalder</i>
· 14.6 Særlige forsigtighedsregler for brugeren	<i>Ikke relevant.</i>
· 14.7 Bulktransport i henhold til bilag II i MARPOL 73/78 og IBC-koden	<i>Ikke relevant.</i>
· Transport/yderligere oplysninger:	<i>Ikke farligt stof ifølge ovennævnte forordninger.</i>
· UN "Model Regulation":	<i>-</i>

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

- **15.1 Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø**
- **Mærkning i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008** *bortfalder*
- **Farepiktogrammer** *bortfalder*
- **Signalord** *bortfalder*
- **Risikosætninger** *bortfalder*
- **Nationale forskrifter:**
- **Ulykkesregulativ:** *Direktiv 96/82/EF finder ikke anvendelse.*
- **Fareklasse for vand:** *WGK 1 (Selvklassificering): svagt vandforurenende.*
- **15.2 Kemikaliesikkerhedsvurdering:** *Der er ikke udført kemikaliesikkerhedsvurdering.*

PUNKT 16: Andre oplysninger

Alle ovenstående angivelser er baseret på vores aktuelle viden, udgør dog ikke nogen tilsikring af produktets egenskaber og stifter heller ikke noget kontraktligt retsforhold.

Datablad udstedt af:

C.S.B. GmbH   Phone: ++49-2151 - 652086-0
Parkstrasse 29   Fax: ++49-2151 - 652086-9
D-47829 Krefeld
Germany

Forkortelser og akronymer:

RID: Règlement international concernant le transport des marchandises dangereuses par chemin de fer (Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail)
IATA-DGR: Dangerous Goods Regulations by the "International Air Transport Association" (IATA)
ICAO: International Civil Aviation Organization
ICAO-TI: Technical Instructions by the "International Civil Aviation Organization" (ICAO)
ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)
IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods
IATA: International Air Transport Association
GHS: Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals
CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)

DK